

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	ART322, Plastik Anatomiya, 6 AKTS
	Departament	Memarlıq və dizayn departamenti
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026-2027-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Nigar Əliyeva Mehdi Samadi Həsənağa Həsənov
	E-mail:	aliyeva.nigar@khazar.org mehdi.samadi@khazar.org hasan.hasanaga@khazar.org
	Mühazirə otağı/Cədvəl	Neftçilər korpusu, 104-cü otaq Neftçilər korpusu, 315-ci otaq
	Məsləhət saatları	Razılaşdırılaraq təyin etmə ilə
Prerekvizitlər	---	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. Rəssamlar üçün anatomiya N.K.Əliyev- A.Ə.İsmayilov 2. Анатомия для художников Учебное пособие Н.В.Дудиева 3. Anatomy for Sculptors — Understanding the Human Figure Uldis Zarins, Sandis Kondrats 2014. 4. Figure Drawing: Design and Invention Michael Hampton — 2009 5. Anatomy for 3D Artists: The Essential Guide for CG Professionals Chris Legaspi — 2015.	
Kursun təsviri	Anatomiya fənni insan bədəninin quruluşunu, skelet və əzələ sistemini öyrənməyi hədəfləyir. Bu biliklər tələbələrin fiqur və portret təsvirlərində düzgün nisbət, hərəkət və ifadəni yaratmasına kömək edir. Fənn həm nəzəri, həm də praktik məşğələləri əhatə edir: bədənənin əsas konstruksiyası, hərəkət mexanizmləri və formaların plastik quruluşu üzərində işləməyi təmin edir.	
Kursun məqsədləri	Bu fənnin tədris olunmasında əsas məqsəd təsviri incəsənət müəllimliyiinin tələbələri üçün fundamental hesab olunan anatomiyanın nəzəri və praktiki öyrənilməsi və gələcəkdə məktəblərdə tədris zamanı bu fənnin şagirdlərə lazım olan bölmələrinin öyrədilməsidir.	
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr: • Rəssamlıqda əsas amillərdən biri hesab olunan insan anatomiyasını biləcək; • Azərbaycanda ümumtəhsil məktəblərində rəsm dərslərinə aid bu fənnin necə və hansı səviyyədə tədris olunmasını mənimsəyəcək; • Öz yaradıcılığında insan fiqurunu sərbəst təsvir edə biləcək; • Nəzəri biliklərini praktik işlərində tətbiq etməklə daha düzgün və dərinlən öyrənəcək; • Təlim məqsədlərini həyata keçirmək üçün məqsədəuyğun üsul və formalardan istifadə etməyi bacaracaq;	

Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi	x	
	Praktiki tapşırıqlar	x	
	Praktiki məsələnin təhlili	x	
	Digər		
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Quiz 1		5 bal
	Quiz 2		5 bal
	Quiz 3		5 bal
	Tapşırıq		15 bal
	Davamiyyət		5 bal
	Aralıq imtahanı		30 bal
	Final imtahanı		35 bal
	Yekun		100 bal
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Quiz Fənn üzrə tələbələrin nəzəri biliklərinin mənimsənilməsini və mövzu üzrə əldə etdikləri bilikləri tətbiq etmək bacarıqlarını qiymətləndirmək məqsədilə semestr ərzində 3 şifahi quiz keçirilir. Hər bir quizdə tələbəyə dərstdə keçilmiş mövzular əsasında 5 sual təqdim olunur və hər bir sual 1 bal olmaqla qiymətləndirilir. Beləliklə, hər bir quiz üzrə maksimum 5 bal, quizlər üzrə ümumilikdə 15 bal toplamaq mümkündür. Quizlər dərstdə keçilmiş mövzular əsasında hazırlanır və tələbələrin fənn üzrə bilik və anlayış səviyyəsini müəyyən etməyə xidmət edir. Qiymətləndirmə zamanı tələbənin suallara düzgün və dolğun cavab verməsi, anatomik terminlərdən düzgün istifadə etməsi və mövzunu izah etmək bacarığı nəzərə alınır. Quizlərdə iştirak tələbənin məsuliyyətli və sistemli şəkildə hazırlaşmasını, mövzuları mütəmadi təkrar etməsini və fənnin daha səmərəli mənimsənilməsini təmin edir. Tapşırıq Fənn müəllimi tərəfindən hər dərsin mövzusuna uyğun olaraq tələbələrə praktiki tapşırıqlar verilir. Semestr ərzində tələbələr ümumilikdə 15 praktiki tapşırıq yerinə yetirməlidirlər. Tapşırıqlar tələbələrin anatomiya üzrə nəzəri biliklərini praktiki bacarıqlarla əlaqələndirməsinə və mövzuların vizual şəkildə mənimsənilməsinə yönəldilir. Tapşırıqlar həm universitetdə dərslər zamanı real kəllə və skelet nümunələri üzərində müşahidə və praktiki işləmə, həm də evdə işin davam etdirilərək tamamlanmasını əhatə edir. Tələbələr hazırladıqları işləri dərstdə təqdim etməlidirlər. Tapşırıqların qiymətləndirilməsi yalnız yerinə yetirilmiş işlərin sayına deyil, işlərin keyfiyyətinə, anatomik düzgünlüyünə, proporsiyaların və strukturun dəqiq ifadəsinə, müşahidə və təsvir bacarığına, səliqəsinə və tapşırığın tamlığına əsasən aparılır. Semestr ərzində yerinə yetirilən 15 praktiki tapşırığın ümumi qiymətləndirilməsi 15 bal təşkil edir. İstisna: Tələbə fakültə dekanlığına öncədən üzrlü səbəbdən (ailəvi vəziyyət və səhhətlə bağlı) imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən imtahanda iştirak edə bilər.		

Davamiyyət Tələbələrin bütün dərslərdə iştirakı vacibdir. Dərsə 10 dəqiqə gecikən tələbəyə qayıb yazılır. Buna baxmayaraq, tələbə dərs saatına buraxılır. Final imtahanında qayıblar hesablanıb və hər 2 qayıbə görə 1 bal çıxılır. Tələbələr müəyyən səbəblərdən (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) dərslərin buraxılması haqqında məlumatı fakültə dekanlığına təqdim etməlidirlər. 25%-dən artıq dərs buraxan tələbələr imtahana buraxılmır. İmtahanlar Aralıq imtahanı sentyabr, oktyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə, final imtahanı isə sentyabr, dekabr ayında semestr ərzində tədris olunan mövzulara əsasən imtahan keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahanın buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. Fənni bitirmək qaydası Univesitetin qaydalarına müvafiq olaraq kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60 % və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Tələbənin davranış qaydaları Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin tələbələrin icazəsiz müzakirələrinə və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.			
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Giriş. Anatomiyanın inkişafının qısa tarixi. Anatomiya terminləri.	Anatomiya predmeti, anatomik terminlər. 1. Rəssamlar üçün anatomiya səh. 4-17
2.		Sümüklər haqqında anlayış. Sümüklərin birləşmələri. Fasiləsiz və ya sinatroz birləşmələr. Fasiləli və ya sinovial birləşmələr.	Sümüklər haqqında ümumi məlumat. 1. Rəssamlar üçün anatomiya səh.21-24 2. İnternet resursları 3. Анатомия для художников.Н.В. Дудиева səh.9-11
3.		Başın skeleti-kəllə Kəllənin beyin hissəsinin sümükləri Kəllənin üz hissəsinin sümükləri Kəllə sümüklərinin birləşmələri Tam kəllə Üz bucağı	Kəllə sümükləri, üz bucağı 1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.90-102 2. Анатомия для художников .Н.В. Дудиева стр 53-66
4.		Gövdə skeleti Gövdə sümüklərinin birləşmələri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.26-39

5.		Döş qəfəsinin sümükləri Qabırğaların fəqərələr və döş sümüyü ilə birləşmələri Yuxarı ətraf sümükləri Körpücük sümüyü Kürək sümüyü	Yuxarı ətraf və gövdə sümüklərinin birləşmələri. 1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.39-48
6.		Yuxarı ətrafın azad hissəsi (sümükləri) Bazu sümüyü Mil sümüyü Dirsək sümüyü Əl sümükləri Yuxarı ətraf sümüklərinin birləşmələri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.48-60 2. Анатомия для художников .Н.В. Дудиева стр 25-34
7.		Aşağı ətraf sümüklərinin birləşmələri Azad aşağı ətraf sümükləri Bud sümüyü Diz qapağı Qamış sümüyü İncik sümüyü Ayaq sümükləri Azad aşağı sümüklərinin birləşmələri Azad aşağı ətraf birləşmələrində baş verən hərəkətlər	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.69-90 2. Анатомия для художников .Н.В. Дудиева стр 37-50
8.		Aralıq imtahanı (I-VII mövzular)	
9.		Başın bədənə hündürlüyə görə olan nisbəti Skelet əzələləri haqqında anlayış	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.118-129 2. İnternet resursları
10.		Baş əzələləri Kəllə tağı əzələləri Göz yuvası-ətrafı əzələlər Burun-ətrafı əzələlər Ağız-ətrafı əzələlər Qulaq-ətrafı əzələlər Çəynəmə əzələləri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.129-135 2. Анатомия для художников. Н.В Дудиева.сəh 69
11.		Gövdə əzələləri Boyun əzələləri Boynun səthi əzələləri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.135-142 2. Анатомия для художников. Н.В Дудиева.сəh 79
12.		Döş qəfəsi əzələləri Döş qəfəsinin yuxarı ətraf əzələləri Boynun və gövdənin bədən hissələrinə olan nisbətləri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.90-102 2. Анатомия для художников. Н.В Дудиева.сəh 83
13.		Yuxarı ətraf əzələləri Bozu əzələləri Səid əzələlər Əl əzələləri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.157-160 2. Анатомия для художников. Н.В Дудиева.сəh 91-103

14.		Aşağı ətraf əzələləri Bud əzələləri Baldır əzələləri Ayaq əzələləri	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.160-177 2. Анатомия для художников. Н.В Дудиева.сəh 111-129
15.		Heyvanların təsviri fəaliyyətdə verilməsi barədə	1. Rəssamlar üçün anatomiya. səh.177 2. İnternet resursları
Final imtahanı			